

Minja Koskela vas

Kirjallinen kysymys nuorisotakuusta

Eduskunnan puhemiehelle

Nuorisotakuu on ensimmäisen kerran vuonna 2013 Kataisen hallituksen ohjelmassa muotoiltu hanke, jonka pääasiallisena tavoitteena on ollut nopeuttaa nuorten työllistymistä ja ehkäistä nuorten työttömyyden pitkittymistä. Myös myöhemmät hallitukset sitoutuivat ohjelmissaan sen edistämiseen nykyistä Orpon hallitusta lukuun ottamatta.

Nuorisotakuun tavoite on, että kaikille alle 25-vuotiaille ja alle 30-vuotiaille vastavalmistuneille tarjotaan kolmen kuukauden sisällä työttömäksi jäämisestä työpaikka, opiskelupaikka, työkokeilupaikka, palkkatuettu työpaikka, työnhaku- tai ammatinvalintapalvelu, uravalmennus- tai urasuunnittelupalvelu tai starttiraha yrityksen perustamiseen. Nuorisotakuun on katsottu toteutuvan myös silloin, kun työllistymissuunnitelmassa on sovittu nuoren ohjaamisesta sosiaali- tai terveyspalvelun piiriin.

Nuorisotakuuta ei ole kirjattu lakiin, vaan sen toteutumista on ohjattu työ- ja elinkeinoministeriön vuonna 2013 antamalla ohjeella ELY-keskuksille ja entisille TE-toimistoille. Nuorisotakuun edistämiseksi eri hallitukset ovat lisäksi perustaneet määrärajoiksi vuonna 2017 nuorisotakuun neuvottelukunnan ja vuonna 2019 nuorisotakuutyöryhmän.

Työ- ja elinkeinoministeriön nuorisotakuuohjetta ei ole kuitenkaan päivitetty vuoden 2013 jälkeen. Se on auttamatta vanhentunut eikä huomioi tehtyjä uudistuksia, kuten oppivelvollisuuden pidentämistä tai TE-uudistusta. Ohjeessa viitataan myös palveluihin, joita ei ole enää olemassa. Sipilän hallituksen aikana asetettu neuvottelukunta tuotti yhden sivun mittaisen Nuorisotakuun tulevaisuuden teesit -muistion. Rinteen/Marinin hallituksen asettaman työryhmän tuloksista ei ole valtioneuvoston hankesivulta löydettävissä kuin asettamispäätös.

Nuorisotakuu ei siis ole saanut viime vuosina ansaitsemaansa huomiota ja on nyt Orpon hallituksen myötä nähtävästi kadonnut kokonaan poliittisen ohjauksen piiristä. Näin siitäkin huolimatta, että nuorten työttömyys on ollut kuluvan hallituskauden aikana hälyttävässä kasvussa. Kuluvan vuoden elokuun lopussa alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli noin 36 800, mikä on noin 5 200 enemmän kuin edellisen vuoden elokuussa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten nuorisotakuu on huomioitu tällä hallituskaudella,

Kirjallinen kysymys KK 314/2025 vp

miten nuorisotakuun toteutumista seurataan, ja

miten nuorisotakuun toteutumisesta kerättyä tietoa hyödynnetään?

Helsingissä 1.10.2025

Minja Koskela vas